

**Test z języka polskiego
dla absolwentów szkół średnich
z polskim językiem nauczania**

Wersja B

Numer kandydata	
Kraj, miasto	
Liczba punktów	

2009 r.

I Rozumienie ze słuchu

...../ 10 p.

Proszę wysłuchać tekstu, który zostanie odczytany dwa razy. Podczas słuchania proszę wykonać poniższe zadania.

1. Proszę zaznaczyć stwierdzenia prawdziwe literą P i stwierdzenia fałszywe literą F.

1) Centrum kulturalno-handlowe mieści się w dawnym pałacu

fabrykanta Izraela Poznańskiego.

.....

2) Poznański był właścicielem fabryki produkującej wyroby

tekstylne.

.....

3) W 1999 roku rozpoczęto odnowę fabryki w celu

kontynuacji produkcji.

.....

4) Na terenie Manufaktury znajduje się muzeum prezentujące

kolekcje polskiej i zagranicznej sztuki nowoczesnej.

.....

5) W Manufakturze można nabyć wyłącznie produkty

z importu.

.....

..... / 5 p.

2. Proszę odpowiedzieć na pytania.

1) W których muzeach można poznać historię Łodzi?

.....

2) Powstanie jakich obiektów pomoże przekazać młodemu pokoleniu wiedzę na temat ginących zawodów?

.....

3) Które miejsce pełni obecnie rolę nowego centrum Łodzi?

.....

4) Jakie atrakcje oczekują tu gości Manufaktury?

.....

5) Jakie formy zabawy i wypoczynku oferuje centrum rozrywki i rekreacji?

.....

.....

II Test leksykalno-gramatyczny

...../30 p.

1. Proszę uzupełnić tekst, podane w nawiasach wyrazy wpisać w odpowiedniej formie, dodając – tam, gdzie to konieczne – właściwy przyimek.

Jestem z siebie⁰ (się) dumny. Od kilku miesięcy studiuję fizykę⁰ (fizyka) i mieszkam z dala od domu. Mimo że tęsknię¹ (rodzice), to jakoś sobie radzę. Jestem już dorosły i rozumiem, że często muszę polegać tylko² (się). Nie brakuje mi tu co prawda³ (przyjaciele), poznałem też⁴ (dziewczyny), którym pomagam w nauce. Staramy się żyć zgodnie i nie kłócić się⁵ (nic). Nie zawsze to się nam udaje, ale się staramy.

..... / 5 p.

2. Proszę uzupełnić tekst wyrazami podanymi w nawiasach w odpowiedniej formie.

Liczebniki proszę zapisać słowami.

- Jak wynika z sondaży, ponad trzydzieści procent⁰ (30, procent) Polaków odpowiada, że dodatkową godzinę dziennie przeznaczyłoby na sen. Z¹ (19, przebadany) krajów mniej wyspani od nas są tylko Niemcy.
- Coraz częściej decyzja o zakupie samochodu należy do pań. Do niedawna wybierały one w zaledwie² (kilkanaście, przypadek) na sto.
- W finale tegorocznej edycji Olimpiady Wiedzy o UE wzięło udział około³ (100, zawodnik) wyłonionych z grona ponad⁴ (5, tysiąc) uczniów. Laur zwycięstwa przypadł Tomkowi Klemtowi ze Skwierzyna. Na najwyższym podium stanął z⁵ (dwoje, finalista) – Anią Szamańską i Maćkiem Gorgolem.

..... / 5 p.

3. Proszę połączyć każdy czasowniki z jednym rzeczownikiem w odpowiedniej formie.

0. podjąć działania

- 1. uiścić
- 2. udzielić
- 3. dokonać
- 4. spłacić
- 5. ująć

(pożyczka, sprawca, informacja, **działania**, opłata, odkrycie)

..... / 5 p.

4. Proszę połączyć frazeologizmy z ich znaczeniami

0. wrócić z tarczą

1. biały kruk

2. słomiany ogień

3. drzeć z kimś koty

4. wyrwać się jak Filip z konopi

5. psy wieszać na kimś

A. klócić się z kimś, spierać

B. obmawiać kogoś, oczerniać

C. unikat, rarytas

D. krótkotrwały zapal

E. wygrać, wrócić jako zwycięzca

F. zabrać głos nie w porę, odezwać się
niestosownie

0 – E, 1 -, 2 -, 3 -, 4 -, 5 -

_____/ 5 p.

5. Proszę przekształcić zdania nie zmieniając ich sensu.

0. Jakkolwiek tradycje polskie są podobne do tradycji białoruskich, istnieją pewne różnice.

Pomimo że tradycje polskie są podobne do tradycji białoruskich, to istnieją pewne różnice.

1. Zarówno Polska, jak i Ukraina intensywnie przygotowują się do Euro 2012.

Tak.....
.....

2. Jeśli dobrze zna się język obcy, to z łatwością można porozumieć się z cudzoziemcami.

Im , tym.....
.....

3. Środki przyznawane przez UE przyczyniają się do poprawy estetyki polskich miast.

Dzięki
.....

4. Nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych prowadzi do degradacji środowiska naturalnego.

Skutkiem
.....

5. Polacy, tak jak wiele innych narodów, nadal cenią tradycyjny model rodziny.

Nie tylko Polacy,.....
..... / 10 p.

III Rozumienie tekstu

...../10 p.

Proszę przeczytać tekst i wykonać zadania.

Ruszyło się w tańcu

a) Na stronie internetowej www.szkolytanca.pl reklamuje swą działalność już ponad 428 prywatnych placówek z całej Polski. Założyciel portalu Rafał Radomski zauważa, że praktycznie każdego tygodnia pojawia się jedna lub więcej nowych szkół tańca, i przypuszcza, że poza polem jego obserwacji może pozostawać jakieś 200-300 placówek. – *Jeszcze pięć lat temu potrafiłbym wymienić może pięć szkół tańca działających w Warszawie* – mówi Agustin Egurrola, juror programu „You can dance”. Sam Egurrola też jest beneficjentem owej mody. Tańca uczy od 16 lat, a dziś jego szkoła dysponuje już trzema siedzibami, a liczba uczestników zwiększyła się o 200 procent.

b) A przecież pozostaje jeszcze ciągle potężna krajowa sieć domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic. Według danych GUS, w 2007 roku w organizowanych tam kursach tańca wzięło udział 38 tys. osób, to jest o blisko 60 proc. więcej niż w roku 2003. O 40 proc. wzrosła liczba osób tańczących w amatorskich zespołach tanecznych. I nie jest to trend naturalny i powszechny, bo w tym samym czasie spadły niemal wszystkie inne wskaźniki: np. liczba kursów gry na instrumentach czy zajęć plastycznych.

c) Odpowiedzialnych za ową narodową płaśawicę wskazać łatwo. To oczywiście telewizja. Po pierwszej edycji „Tańca z gwiazdami” wzrosło zainteresowanie tańcem wśród dorosłych i dzieci. Po pierwszej edycji programu „You can dance” na zajęcia zgłaszała się z kolei młodzież, zafascynowana kulturą hip hopu. Po pierwsze wylansowano modę, po drugie pokazano, że dobrze tańczyć może każdy. Wystarczy kilka lekcji. Potężny sportowiec, brykający chyżo po parkiecie, czy czarujący aktorzy, których nigdy byśmy nie podejrzewali o podobne umiejętności.

d) Rzecz ciekawa, że w podobny sposób nie wciągnął Polaków śpiew. Teoretycznie powinien. Wszak cała ta zabawa w artystyczne popisy amatorów przed kamerami zaczęła się od programu „Szansa na sukces”. Po niej był „Idol” i inne. A jednak rodacy woleli ograniczyć się do roli domorosłych ekspertów recenzujących popisy innych z perspektywy wygodnego fotela. Dlaczego? Panuje bowiem powszechne przekonanie, że głos to dar od Boga, a nie umiejętność nabyta. Głosu nie da się szkolić w grupie, trzeba brać indywidualne lekcje. A to sporo kosztuje. Poza tym efektywna nauka trwa tylko do 21 roku życia (kobiety) i 24 (mężczyźni). Mamy więc w kraju mnóstwo tętniących życiem szkół tańca i puste szkoły śpiewu

1. Proszę zaznaczyć akapit (a, b, c lub d), w którym:

- 1) wyraża się opinię, że każdy może nauczyć się tańczyć
2) podaje się informację na temat częstotliwości powstawania
w Polsce szkół tańca
3) mówi się o tym, że Polacy wolą oceniać śpiewacze umiejętności
innych niż śpiewać
4) mówi się o spadku zainteresowania innymi niż taniec czy śpiew
umiejętnościami
5) autor uświadamia nam, że śpiewu nie można nauczyć się
w dowolnym wieku
_____ / 5 p.

2. Proszę zaznaczyć jedno właściwe zakończenie zdania.

1. Z tekstu wynika, że nauka tańca w Polsce:

- a) cieszy się niesłabnącym powodzeniem.
- b) cieszy się rosnącym zainteresowaniem.
- c) budzi umiarkowane zainteresowanie.

2. Znany z programu „You can dance” Agustin Egurrola :

- a) ocenia w tym programie występy tancerzy.
- b) jest uczestnikiem programu.
- c) jest w nim prezenterem.

3. Statystyki pokazują, że:

- a) w roku 2003 zorganizowano o połowę mniej kursów tańca niż w roku 2007.
- b) w 2007 roku blisko 40 tys. osób uczestniczyło w kursach tańca.
- c) w roku 2007 około 60 proc. osób zrezygnowało z nauki tańca.

4. Moda na taniec zapanowała wśród osób w różnym wieku dzięki:

- a) programowi „Taniec z gwiazdami”.
- b) licznym szkołom tańca działającym w stolicy.
- c) programom telewizyjnym.

5) Polacy uważają, że umiejętność śpiewania:

a) jest trudno ocenić.

b) jest łatwo ocenić.

c) to dar, z którym należy się urodzić.

_____/ 5 p.

IV Pisanie

Proszę wybrać jeden z podanych tematów i napisać tekst zawierający ok. 15 zdań.

1. Czy zgadza się Pan/-i z przysłowiem: „Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej”?
2. Proszę napisać wypowiedź na temat: „Czy z faktu przynależności do narodu polskiego wynikają jakieś obowiązki?”
3. Proszę ustosunkować się do stwierdzenia: „Pieniądze nie śmierdzą.”

TEMAT:

..... / 15 p

V Wiedza o literaturze i języku polskim

...../35 p.

1. Proszę podać imię i nazwisko autora utworu.

Tytuł utworu	Autor
0. <i>Noce i dnie</i>	A. Maria Dąbrowska
1. <i>Pieśń legionów polskich we Włoszech</i>	B.
2. <i>Dziady cz. III</i>	C.
3. <i>Quo vadis</i>	D.
4. <i>Do fraszek</i>	E.
5. <i>Wesele</i>	F.

...../5 p.

2. Proszę podać epokę literacką, w której powstał cytowany we fragmencie utwór.

0. A niechaj narodowie wždy postronni znają,

Że Polacy nie gęsi, iż swój język mają.

A. odrodzenie

1. Panno święta, co Jasnej bronisz Częstochowy

I w Ostrej świecisz Bramie!

B.

2. Marsz, marsz Dąbrowski,

Do Polski z ziemi włoskiej.

Za twoim przewodem

Złączem się z narodem.

C.

3. Tak zginął Wołodyjowski, Hektor kamieniecki,
pierwszy żołnierz Rzeczypospolitej.

D.

4. Nie tyle Puszcza Niepołomska zwierza,

Nie tyle ordy janczarskie żołnierza,

Nie tyle pszczołek ukraińskie ule,

[.....]

Nie tyle mają i jeziora trzciny,

Jak ja mam bólu dla swej Katarzyny

E.

5. Wielkieś mi uczyniła pustki w domu moim,
Moja droga Orszulo, tym zniknięciem swoim!

F.

_____/10 p.

3. Proszę zaznaczyć prawidłową odpowiedź zgodnie przykładem.

0. Który z poniższych zabytków piśmiennictwa polskiego jest najbardziej znany?

- a. Kazania świętokrzyskie
- b. Psalterz floriański
- c. Bogurodzica

1. Do najwybitniejszych twórców epoki renesansu nie należy:

- a. Andrzej Frycz Modrzewski
- b. Mikołaj Rej
- c. Adam Mickiewicz

2. Ignacy Krasicki nie pisał;

- a. fraszek
- b. bajek
- c. poematów heroikomicznych

3. Adam Mickiewicz nie jest autorem sonetu;

- a. „Do trupa”
- b. „Bakczysaraj”
- c. „Stepy Akemańskie”

4. „Litwo! Ojczyzno moja! Ty jesteś jak zdrowie (...) to pierwsze słowa:

- a. Epilogu „Pana Tadeusza”
- b. Inwokacji „Pana Tadeusza”
- c. Prologu „Pana Tadeusza”

5. Jednymi z najpopularniejszych gatunków epoki pozytywizmu były:

- a. ballady i romanse
- b. moralitety
- c. nowela i powieść

_____/ 5 p.

4. Proszę połączyć nazwy figur stylistycznych z ich opisami.

0. Metafora	A. czyli przenośnia, jest to przypisanie pewnemu przedmiotowi, pojęciu lub czynności cech innego przedmiotu, pojęcia lub czynności.
1. Epitet	B. to naśladowanie dźwięków spotykanych w przyrodzie przez wyrazy zbliżone do nich dźwiękowo, np. hau! hau!
2. Apostrofa	C. jest to środek stylistyczny, polegający na innym, niż to jest najczęściej spotykane, układzie wyrazów w zdaniu.
3. Onomatopeja	D. to stałe określenie spotykane przy rzeczowniku, wskazujące na jego charakterystyczną cechę, np. jasny świt.
4. Szyk przestawny	E. tzn. pozorne, takie, na które autor nie oczekuje odpowiedzi albo na które odpowiedź jest niemożliwa..
5. Pytanie retoryczne	F. jest to poetyckie zwrócenie się do nieobecnych osób, a częściej do pojęć i rzeczy („O roku ów!).

0 – A, 1 -, 2 -, 3 -, 4 -, 5 -

_____/ 5 p.

5. Proszę przeczytać wiersz i napisać jego interpretację.

Kim są bohaterowie liryczni wiersza? W jakich codziennych sytuacjach mogli się spotykać? Czy osoba mówiąca w wierszu wierzy w istnienie miłości od pierwszego wejrzenia? Jaką wymowę ma zakończenie utworu?

Oboje są przekonani,
że połączyło ich uczucie nagle.
Piękna jest taka pewność,
ale niepewność piękniejsza.

Sądzą, że skoro nie znali się wcześniej,
nic między nimi nigdy się nie działo.
A co na to ulice, schody, korytarze,
na których mogli się od dawna mijać?

Chciałabym ich zapytać,
czy nie pamiętają –
może w drzwiach obrotowych
kiedyś twarzą w twarz?
jakieś „przepraszam” w ścisku?
głos „pomyłka” w słuchawce?
- ale znam ich odpowiedź.
Nie, nie pamiętają.

Jeszcze nie całkiem gotów
zamienić się dla nich w los,
zbliżał ich i oddalał,
zabiegał im drogę
i tłumiąc chichot
odskakiwał w bok.

Były klamki i dzwonki,
na których zawczasu dotyk
kładał się na dotyk. (...)

Wisława Szymborska, *Miłość od pierwszego wejrzenia*

[illegible]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

____ / 10 p.

Klucz – wersja B

Test z języka polskiego dla absolwentów szkół średnich z polskim językiem nauczania

I Rozumienie ze sluchu 5 x 1 p.

1. 1) F
2) P
3) F
4) P
5) F
2. 1) w Muzeum Fabryki i w Muzeum Historii Miasta Łodzi **5 x 1 p.**
2) alei Starych Rzemiosł, gdzie powstaną kramiki, antykwariaty, rzemieślnicze punkty usługowe – **1 p. za przynajmniej 3 poprawne odpowiedzi**
3) (trzyhektarowy) Rynek
4) festyny, koncerty, imprezy plenerowe, plaża, lodowisko – **1 p. za przynajmniej 3 poprawne odpowiedzi**
5) można wspinać się po ścianach, grać w kręgle, jeździć na rolkach, ćwiczyć, oglądać filmy, jeść w restauracjach, tańczyć w dyskotecie – **punktacja – jak wyżej.**

II Test leksykalno-gramatyczny

1. 1) za rodzicami **5 x 1 p.**
2) na sobie
3) przyjaciół
4) dziewczyny
5) o nic
2. **5 p. (10 x 0,5 p.),**
1) dziewiętnastu przebadanych
2) kilkunastu przypadkach
3) stu zawodników
4) pięciu tysięcy
5) dwójgiem finalistów
3. **5 p. (10 x 0,5 p.), po 0,5 p. za dobranie rzeczownika i 0,5 p. za odpowiednią formę**
1) opłatę
2) informacji
3) odkrycia

4) pożyczkę

5) sprawcę

4. 1 – C 2 – D 3 – A 4 – F 5 – B

III Rozumienie tekstu 10 x 1 p.

1. 1 – c 2 – a 3 – d 4 – b 5 – d

2. 1 – b 2 – a 3 – b 4 – c 5 – c

IV Pisanie 15 p. - po 3 p. za: adekwatność treści pracy do wybranego tematu (3p.), kompozycję i styl (3p.), poprawność gramatyczną (3p.), bogactwo i adekwatność słownictwa (3p.), ortografię i interpunkcję (3p.).

V Wiedza o literaturze i języku polskim

1. B. Józef Wybicki 5 x 1p. - 0,5 p. za samo nazwisko

C. Adam Mickiewicz

D. Henryk Sienkiewicz

E. Jan Kochanowski

F. Stanisław Wyspiański

2. B. romantyzm 5 x 2 p.

C. oświecenie

D. pozytywizm

E. barok

F. odrodzenie / renesans

3. 1 – c 5 x 1 p.

2 – a

3 – a

4 – b

5 – c

4. 1 – D 2 – F 3 – B 4 – C 5 – E 5 x 1 p.

5. 10 p. – po 2 p. za treść, styl wypowiedzi, poprawność gramatyczną, leksykę i ortografię.

Manufaktura

W Łodzi istnieje miejsce niezwykle – Manufaktura. Typowa dla tego miasta postindustrialna zabudowa, która do niedawna nie stanowiła żadnej atrakcji, ożyła...

Kiedyś miejsce przy zbiegu ulic Zachodniej i Ogrodowej tętniło życiem. W XIX wieku przedsiębiorca - Izrael Poznański założył tu jedną z najpotężniejszych fabryk włókienniczych w Europie, a obok wybudował piękny pałac. Kompleks fabryczny stał się perełką architektury XIX wieku, tworząc prawdziwe miasto w mieście. Imperium Poznańskiego posiadało własną elektrownię, bocznice kolejową, straż pożarną. W jego najbliższej okolicy znajdowały się m.in. fabryczne domy robotnicze i szkoła. Jednak w XX wieku doszło do wielu przekształceń, a w 1997 roku praca w fabryce zupełnie ustała.

Cisza na szczęście nie trwała długo. W 1999 roku rozpoczęto proces rewitalizacji pofabrycznych budynków. Wyburzono obiekty nieobjęte ochroną konserwatorską, odsłaniając pierwotny kształt Imperium Poznańskiego. Budynkom przywrócono dawny wygląd, ale dostosowano je do nowych funkcji.

Dzisiejsza Manufaktura to centrum kulturalno – rozrywkowo – handlowe. Na jego terenie znajduje się Muzeum Fabryki, w którym pełni pasji przewodnicy opowiadają o historii przemysłowej Łodzi. Jest tu oddział Muzeum Sztuki ze znakomitą kolekcją sztuki nowoczesnej - dzieł polskich i zagranicznych twórców. Goście Manufaktury mogą także obejrzeć imponujące zbiory Muzeum Historii Miasta Łodzi w pobliskim Pałacu Poznańskiego.

Handel w Manufakturze jest reprezentowany przez nowoczesną dwupoziomową galerię handlową z ponad 300 sklepami i 2 hipermarketami. Oferta usługowo – handlowa jest bardzo bogata, do wyboru są znane i lubiane, polskie i zagraniczne marki.

Wkrótce pojawi się tu aleja Starych Rzemiosł, na której będzie można znaleźć kramiki i antykwariaty. Przede wszystkim znajdą się tutaj rzemieślnicy, którzy świadcząc usługi, przekazywać będą wiedzę na temat znikających zawodów.

Manufaktura posiada na swym terenie ponad trzyhektarowy Rynek – nowe żyjące centrum Łodzi. To miejsce, gdzie odbywają się festyny, koncerty, imprezy plenerowe. Latem część terenu zajmuje plaża, a zimą lodowisko. Jest tu najdłuższa w Europie, bo aż trzystumetrowa fontanna. Obok Rynku, w pofabrycznych budynkach, znajduje się centrum rozrywki i rekreacji ze ścianą wspinaczkową, kręgielnią, areną do jazdy na rolkach, fitness klubem, a także z kilkunastoma salami kinowymi. Manufaktura zaprasza także do licznych restauracji i dyskoteki „Elektrownia”.

